

Zielona Góra, 26 kwietnia 2017 r.

Zn. spr.: ZS.6003.7.2017

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA BYTNICA NA LATA 2017 – 2026**

Pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu sporządzono w oparciu o wymóg zawarty w art. 55. ust. 3. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.), zwanej dalej ustawą OOŚ.

A) Uzasadnienie wyboru przyjętego projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Bytnica w odniesieniu do rozwiązań alternatywnych.

Przy konstruowaniu projektu planu urządzenia lasu kierowano się przepisami i zasadami zawartymi w aktualnie obowiązujących wersjach następujących aktów prawnych:

1. Ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach.
2. Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
3. Ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
4. Ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.
5. Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.
6. Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.
7. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu.
8. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin.
9. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów.

Znak odpowiedzialnej gospodarki leśnej

Lasy Państwowe
zapraszamy

10. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.
11. Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
12. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.
13. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie kryteriów oceny występowania szkody w środowisku.
14. Instrukcji urządzania lasu.
15. Zasadach hodowli lasu.
16. Instrukcji ochrony lasu.
17. Instrukcji ochrony przeciwpożarowej.

Powyżej przytoczono tylko najważniejsze akty prawne, które narzucają ramy dla założeń i konstrukcji projektu planu urządzania lasu.

Pozostałe założenia, które można przyjąć dla tworzonego projektu planu wariantowo, zostały omówione przede wszystkim podczas Komisji Założeń Planu, na którą zaproszono instytucje i osoby, które mogłyby swoją wiedzą wspomóc procesy decyzyjne w celu optymalizacji założeń projektu PUL.

Najważniejszymi ustaleniami dodatkowymi były:

- potrzeba korekty podziału lasów na dominujące funkcje i weryfikacja dotychczasowych kategorii ochronności,
- przyjęcie szczegółowych zasad podziału na gospodarstwa,
- przyjęcie typów drzewostanów w oparciu o zalecenia operatu glebowo-siedliskowego,
- przyjęcie typów lasu dla siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000,
- przyjęcie wieków rębności będących podstawą do obliczenia etatów użytkowania rębnego,
- przyjęcie wytycznych w sprawie planowania i realizacji cięć rębnych z uwzględnieniem funkcji ochronnych drzewostanów,
- ustalenie zasad kwalifikowania drzewostanów do przebudowy,
- ustalenie wytycznych w zakresie opracowania zagadnień z hodowli lasu,
- przyjęcie zasad weryfikacji i aktualizacji programu ochrony przyrody,
- ustalenie zasad postępowania w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- przyjęcie wytycznych dla opracowania zagadnień z ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, zagospodarowania rekreacyjnego i łowieckiego,
- zalecenie wykorzystania ortofotomap w celu właściwej lokalizacji powierzchni i obiektów ewidencjonowanych w planie urządzania lasu oraz wskazania rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym a stanem w ewidencji gruntów i budynków,
- wykonanie pomiarów miąższości drewna martwego na powierzchniach próbnych statystycznej inwentaryzacji miąższości,

- rozszerzenie zestawienia przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, także o lokalizacje poza obszarami N2000,
- wykonanie książek ochrony przyrody walorów kulturowych i monitoringu dla leśnictw w celu monitorowania wpływu realizacji PUL na środowisko,
- wykonanie szczegółowej inwentaryzacji elementów infrastruktury liniowej i ich ujawnienie w Leśnej Mapie Numerycznej.

Szczegółowe rozwiązania i ustalenia wypracowane w trakcie dyskusji, zapisano w protokole KZP, który dodatkowo został poddany konsultacjom społecznym.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty postępowania gospodarczego, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć.

Rozmiar użytkowania został ustalony w oparciu o modele matematyczne teoretycznych etatów cięć, analizujące efekty użytkowania, tak pod kątem potrzeb bieżących, jak i zapewnienia trwałości i ciągłości produkcji w czasie dłuższym niż 10-letni okres obowiązywania planu u.l. Posłużono się m.in. etatem wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych.

Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku szczegółowej analizy optymalnych sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych obrębach leśnych, gospodarstwach, a także w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w obowiązujących aktach prawnych i aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, okresów odnowienia, itp.);
- wytycznych KZP.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, było pochodną potrzeb wynikających z celów produkcyjnych, hodowlanych i ochronnych, z jednoczesnym zapewnieniem powiększania zasobów i ciągłości produkcji.

Wariantowanie postanowień planu pod kątem wymagań z zakresu ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas posiedzenia KZP, gdzie m.in. rozstrzygnięto sprawę ustalenia zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 leżących w zasięgu terytorialnym opracowywanego nadleśnictwa. Rozważenie i przyjęcie sposobów ochrony elementów przyrody analizowano podczas opracowywania Programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia dotyczące modyfikacji prowadzonej gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną prawną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków: grzybów, roślin i zwierząt, jak również podano zadania ochronne i zalecenia mające na celu zachowanie właściwego stanu przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

Biorąc pod uwagę to, że ostatecznie przyjęte - spośród możliwych alternatyw - rozwiązania zastosowane w projekcie Planu urządzenia lasu, zostały ocenione w

Prognozie oddziaływania na środowisko, jako niepowodujące znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, a także uwzględniając opinie projektu PUL wyrażone przez kompetentne organy, można stwierdzić, że Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Bytnica, przy uwzględnieniu ustaleń zawartych w Prognozie, nie spowoduje pogorszenia stanu środowiska i nie wpłynie negatywnie na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

W związku z powyższym można uznać, że Plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Bytnica zawiera rozwiązania zbliżone do optymalnych z punktu widzenia gospodarki leśnej, możliwe do zastosowania przy respektowaniu wymogów ochrony środowiska.

B) Informacja na temat sposobu uwzględnienia i wzięcia pod uwagę ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Projekt planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa, w kontekście ustawy OOS, jest dokumentem specyficznym, ponieważ oprócz Prognozy oddziaływania na środowisko, w której standardowo wskazuje się zalecenia ochronne i działania minimalizujące niezbędne przy realizacji planu, zawiera również - jako integralną część PUL – Program ochrony przyrody. To w Programie zawarte są obszernie i wyczerpujące informacje dotyczące stanu przyrody, występujących form ochrony przyrody, zasad postępowania wynikających z aktów prawnych i dodatkowych uregulowań wewnętrznych.

Zgodnie z przepisami prawa, również w Prognozie zestawiono - w sposób syntetyczny - zasady minimalizacji potencjalnie negatywnych oddziaływań wynikających z zapisów planu urządzenia lasu.

Zestawienie to zawiera się w poniższej tabeli:

Obszar negatywnego wpływu	Możliwe negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie Planu ograniczające negatywne oddziaływanie
Stanowiska chronionych gatunków roślin leśnych	- zniszczenie stanowiska przy prowadzeniu prac leśnych, istotne w przypadku gatunków występujących na pojedynczych stanowiskach w obrębie lasów Nadleśnictwa - zniszczenie siedliska danego gatunku w trakcie cięć odnowieniowych	- ochrona przed zniszczeniem znanych stanowisk - pozostawianie stref ochronnych nieużytkowanych rębnie wokół stanowisk pewnych gatunków - wykonywanie zabiegów w okresie zimowym (w przypadku gatunków, które tego wymagają)
Stanowiska chronionych gatunków roślin nieleśnych	- zaniechanie działań ochronnych - zmiana stosunków wodnych na obszarze graniczącym z niszą występowania gatunku	- zapisy o czynnej ochronie, na przykład — koszenie łąk - zakaz prowadzenia rębni zupełnych w bezpośrednim sąsiedztwie siedlisk nieleśnych (nakaz pozostawiania ekotonu hamującego negatywne oddziaływanie)
Zachowanie odpowiednich siedlisk dla gatunków ptaków drapieżnych	- coraz mniejsza liczba starych drzew	- zapis o pozostawianiu pojedynczych starych drzew, fragmentów starodrzewu, fragmentów lasu nieobjętych gospodarowaniem - wyznaczenie ekosystemów referencyjnych
Pozostałe gatunki ptaków leśnych	- zanik miejsc lęgowych	- pozostawianie odpowiedniej ilości starych drzew, w tym gatunków o miękkim drewnie - wywieszanie budek lęgowych oraz konserwacja istniejących - wyznaczenie ostoi ksylobiontów
Różnorodność biologiczna	- zmniejszenie różnorodności na poziomie genetycznym	- pozostawianie drzew nietypowych (kształt, cechy wzrostowe) - popieranie odnowienia naturalnego - wyznaczenie nowych gospodarczych drzewostanów nasiennych
	- zmniejszenie różnorodności na poziomie gatunkowym	- ochrona przed zniszczeniem znanych stanowisk roślin chronionych - ochrona siedlisk roślin chronionych

Obszar negatywnego wpływu	Możliwe negatywne oddziaływanie	Zapisy w projekcie Planu ograniczające negatywne oddziaływanie
	- zmniejszenie różnorodności na poziomie krajobrazowym	- czynna ochrona niektórych siedlisk - zakaz odwadniania torfowisk - wprowadzanie gatunków zgodnych z siedliskiem - niezalesianie nieleśnych siedlisk - kształtowanie granicy rolno-leśnej
Powierzchnia ziemi	- zniekształcenie pokrywy gleby przy pracach z użyciem ciężkiego sprzętu	- pozyskiwanie drewna w okresie zimowym (jeżeli nie jest to sprzeczne z warunkami ekonomicznymi) - wykorzystywanie istniejących szlaków zrywkowych - stosowanie pługów mało inwazyjnych
Krajobraz	- niewłaściwe kształtowanie środowiska leśnego prowadzące do zniekształcenia fizjonomii krajobrazu	- pozostawianie nieużytkowanego rębnie pasa drzewostanu na granicy lasu z terenem otwartym - kształtowanie strefy ekotonowej i granicy polno-leśnej
Zasoby naturalne	-	-
Siedliska przyrodnicze	- nieodpowiedni skład gatunkowy upraw	- dostosowanie składu gatunkowego uprawy oraz TD do możliwości siedliska, w ramach siedlisk wymienionych z I Załączniku DS. - projektowanie składu zgodnego z naturalnym składem gatunkowym na danym siedlisku
	- prowadzenie użytkowania w sposób nieodpowiedni i na zbyt dużej powierzchni	- planowanie cięć i zabiegów pielęgnacyjnych z uwzględnieniem trwałości lasów (podział na ostępy, nawrót cięć); dostosowanie rębni (rodzaj, forma) do potrzeb konkretnego drzewostanu i siedliska

C) Informacja na temat sposobu uwzględnienia i wzięcia pod uwagę opinii organów właściwych do opiniowania i uzgadniania dokumentów w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

RDLP w Zielonej Górze zwróciło się w dniu 29 grudnia 2014 r. z wnioskiem (zn. spr. ZS-7014-21/14) do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu PUL Nadleśnictwa Bytnica. Również do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. zwrócono się z analogicznym wnioskiem (zn. spr. ZS.6003.3.2015) w dniu 15 stycznia 2015 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy pismem z dnia 30.01.2015 r., zn. spr. WOOŚ-I.411.5.2015.RD, natomiast Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 20.02.2015 r., zn. spr. NZ.9022.47.2015.AL.

Po sporządzeniu kompletnego projektu planu ul., RDLP zwróciła się do ww. organów o zaopiniowanie projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Do Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego zwrócono się pismem z dnia 29 listopada 2016 r. (zn. spr. ZS.6003.11.2016) a do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska również w tym dniu - pismem zn. spr. ZS.6003.10.2016.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował projekt planu u.l. Nadleśnictwa Bytnica w dniu 29.12.2016 r. (znak: NZ.9022.580.2016.AD). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wyraził opinię pismem z dnia 09.12.2016 r. (znak: WPN-II.410.3.2016.MB).

Obie opinie były pozytywne i nie zawierały uwag.

D) Informacja na temat sposobu uwzględnienia i wzięcia pod uwagę opinii, uwag i wniosków społeczeństwa (zgodnie z art. 42 ust. 2 Ustawy OOS).

Sporządzając projekt planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Bytnica umożliwiono społeczeństwu udział w konstruowaniu projektu przedmiotowego planu, poprzez:

1. Poinformowanie społeczeństwa o przystąpieniu do prac związanych z opracowaniem projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Bytnica na lata 2017-2026, wraz z zaproszeniem do udziału w posiedzeniu Komisji Założeń Planu - ogłoszenie w Gazecie Lubuskiej i na stronie BIP RDLP w Zielonej Górze w dniu 01.10.2014 r. – pismo ZS-7016-2/14 z dnia 23.09.2014 r. Zaproszenia zostały wysłane również imiennie pocztą do najważniejszych instytucji, organów i organizacji pozarządowych.
2. Posiedzenie Komisji Założeń Planu w Bytnicy w dniu 13.11.2014 r. KZP miała charakter otwarty, oprócz przedstawicieli Lasów Państwowych (w tym ZOL w Łopuchówku) w posiedzeniu uczestniczyli delegaci instytucji samorządowych, BULiGL, RZI w Zielonej Górze oraz RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim. Branżę drzewną reprezentowali przedstawiciele firm Stelmet sp. z o.o. i Homanit Krosno Odrzańskie. W posiedzeniu wzięł też udział lokalny przedsiębiorca i przedstawiciel Stowarzyszenia Przyjaciół Gryżyny.
3. Upublicznienie na stronie BIP RDLP w Zielonej Górze w dniu 26.11.2014 r. protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu wraz z zaproszeniem do składania uwag i wniosków w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia. Ogłoszenie w Gazecie Lubuskiej ukazało się w dniu 26 listopada 2014 r. (zlecenie z dnia 21 listopada 2014 r., zn. spr. ZS-7014-15/14).
4. Ogłoszenie 15.09.2016 r. (pismo z dnia 12.09.2016 r. , zn. spr. ZS.003.1.2016) o możliwości zapoznania się z przygotowanym projektem planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Bytnica na lata 2017-2026, wraz z prognozą oddziaływania projektu planu na środowisko oraz poinformowanie o terminie posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej, gdzie rozwiązania te były prezentowane. Ogłoszenie zamieszczono w Gazecie Lubuskiej oraz stronie BIP RDLP i tablicy ogłoszeń w siedzibie Nadleśnictwa Bytnica. Imienne zaproszenia skierowano do gmin i starostw oraz działających lokalnie organizacji pozarządowych, a także branży drzewnej.
5. Posiedzenie Narady Techniczno-Gospodarczej odbyło się w siedzibie Nadleśnictwa Bytnica w dniu 21.10.2016 r. W posiedzeniu o charakterze otwartym oprócz wykonawcy planu i leśników uczestniczyli przedstawiciele samorządów, RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim, RZI w Zielonej Górze i Zarządu Parków Krajobrazowych. Zabrakło przedstawicieli społeczeństwa.
6. Upublicznienie protokołu z posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej miało miejsce na stronie BIP RDLP w Zielonej Górze wraz z informacją w Gazecie Lubuskiej w dniu 10.11.2016 r. (pismo z dnia 04.11.2016 r., zn. spr. ZS.003.7.2016), o możliwości składania uwag i wniosków w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia.
7. Upublicznienie na stronie BIP RDLP w Zielonej Górze w dniu 15.12.2016 r. (pismo z dnia 13.12.2016 r., zn. spr. ZS.6004.24.2016) oraz w Gazecie Lubuskiej (wraz z informacją o możliwości składania uwag i wniosków w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia), następujących dokumentów:
  - projektu Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Bytnica na lata 2017-2026,
  - projektu Programu ochrony przyrody Nadleśnictwa Bytnica na lata 2017-2026,
  - Prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu u.l. Nadleśnictwa Bytnica na lata 2017-2026.

W okresie przewidzianym na konsultacje - w ramach organizowanych narad i komisji, a także upublicznień dokumentów, opisanych w powyższych punktach, wpłynęły dwa wnioski dotyczące tworzonego projektu planu u.l. Nadleśnictwa Bytnica.

W związku z wpłynięciem pisemnych wniosków Wójta Gminy Bytnica i lokalnego przedsiębiorcy pana Tomasza Jędrzejewskiego odnośnie treści projektu PUL, zgodnie z § 128 Instrukcji urządzania lasu zorganizowano posiedzenie Komisji Projektu Planu.

Posiedzenie komisji o charakterze otwartym odbyło się w dniu 27 stycznia 2017 r. w siedzibie RDLP w Zielonej Górze. W posiedzeniu komisji udział wzięli wnioskodawcy: Leszek Olgrzymek - Wójt Gminy Bytnica oraz Sebastian Bartczak - pracownik UG Bytnica, Marcin Jędrzejewski - przedsiębiorca, właściciel ośrodka "Anapausis" oraz przedstawiciele RDLP w Zielonej Górze, Nadleśnictwa Bytnica i wykonawcy projektu PUL. Przewodniczącym komisji zgodnie z art. 128 Instrukcji urządzania lasu oraz osobą dokonującą rozstrzygnięć określonych w art. 42 ustawy OOS był Dyrektor RDLP w Zielonej Górze - Leszek Banach.

Pan Marcin Jędrzejewski wyraził obawy o to, że "dalsze poszerzanie funkcji ochronnych w postaci parku narodowego, rezerwatu w miejsce Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego... może w znaczący sposób utrudnić prowadzenie działalności turystycznej oraz zmniejszyć możliwość poruszania się po lasach".

Wójt natomiast wyraził obawę, że w dokumentacji projektu planu urządzania lasu Nadleśnictwa Bytnica znajdują się plany powstania nowego rezerwatu przyrody o nazwie "Źródlika Gryżynki", a realizacja tych planów ograniczy możliwości gospodarowania według zasad zrównoważonego rozwoju. Przedstawiciele gminy Bytnica wyrazili pogląd, że negatywnie odnoszą się do pomysłów tworzenia rezerwatu przyrody. Zdaniem Wójta, gmina widzi też potrzebę ustanowienia dodatkowych lasów HCVF (lasów o szczególnych walorach przyrodniczych), w kategorii "lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności", w otulinie Łąk Dobrosułowskich. Wg wnioskodawcy "mają one znaczenie dla ochrony rykowiska, które jest przyrodniczą wizytówką gminy". Ponadto "otulina łąk, uznawana od stuleci za matecznik jeleni, doskonale wpisuje się w tożsamość kulturalną lokalnej społeczności, ukształtowaną historycznie, będąc swoistym dziedzictwem kulturowym".

Po wysłuchaniu zdań wszystkich stron obecnych na posiedzeniu KPP i przeprowadzeniu dyskusji podjęto następujące rozstrzygnięcia:

- w projekcie planu urządzania lasu (w tym w Programie ochrony przyrody) Nadleśnictwa Bytnica nie ma żadnych zapisów o tworzeniu parku narodowego lub rezerwatu w miejsce Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego. Wniosek uznano za bezzasadny.

- obszar cenny przyrodniczo o nazwie "Źródlika Gryżynki" o powierzchni ok. 102 ha został wymieniony w Programie ochrony przyrody w rozdziale Proponowane formy ochrony przyrody. Obszar ten nie ma statusu projektowanego rezerwatu i nie jest objęty procedurą jego ustanawiania. Nadleśnictwo Bytnica oraz RDLP w Zielonej Górze nie zamierzają podejmować działań w zakresie ustanowienia tego rezerwatu. Krótka informacja na temat walorów przyrodniczych przedmiotowego obszaru umieszczona w Programie ochrony przyrody jest niezbędna, jako uzupełnienie stanu wiedzy o przyrodzie w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Bytnica. Na przedmiotowym obszarze będzie prowadzona wielofunkcyjna gospodarka leśna zgodnie z zapisami projektu planu urządzania lasu. Wykonawca projektu PUL umieści w Programie ochrony przyrody zdanie, że uznaje istniejące formy ochrony przyrody w nadleśnictwie za wystarczające.

- Lasy HCVF w kategorii "kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności" zostały opisane w Programie ochrony przyrody zgodnie z ich dotychczasową lokalizacją. W przypadku zaistnienia okoliczności, które wywołają potrzebę zmian lokalizacji i powierzchni tych lasów, jest możliwa ich modyfikacja w dowolnym terminie, niezależnie od cykli rewizji planu urządzania lasu. Niezbędnym warunkiem w zakresie przeprowadzenia takich zmian jest kryterium określone przez organizację FOREST STEWARDSHIP COUNCIL (FSC): opinia lokalnej społeczności -

wyrażana w: wypowiedziach, artykułach, wystąpieniach, petycjach, bądź rozpoznana metodami komunikacji społecznej.

Po skonkretyzowaniu opinii lokalnej społeczności w zakresie lokalizacji i powierzchni lasów kluczowych dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności, Gmina Bytnica złoży wniosek do Nadleśniczego Nadleśnictwa Bytnica o dokonanie stosownych zmian. Nadleśniczy, zgodnie z Zarządzeniem nr 14 Dyrektora RDLP w Zielonej Górze z 2007 r., złoży wniosek do Dyrektora RDLP o zatwierdzenie nowej listy lasów HCWF. Dodano, że wniosek należy złożyć po zatwierdzeniu lasów ochronnych Nadleśnictwa Bytnica przez Ministra Środowiska.

Opisanym w pkt D postępowaniem, spełniono wymóg zawarty w art. 42. ust. 2. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

F) Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Ze względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w projekcie planu u.l., nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania na środowisko.

G) Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji planu.

Do monitorowania realizacji zadań, które zostaną określone w zatwierdzonym przez Ministra Środowiska planie urządzenia lasu, zostaną wykorzystane procedury określone w Zarządzeniu nr 22 dyrektora RDLP w Zielonej Górze z dnia 10 grudnia 2012 r., na mocy którego wprowadzono „Ramowe wytyczne w zakresie monitoringu wpływu realizacji planu urządzenia lasu na środowisko, prowadzonego przez służby LP w RDLP w Zielonej Górze”. Organizacja monitoringu na podstawie tych wytycznych wymusza prowadzenie monitoringu bieżącego (ciągłego) w oparciu o sporządzone dla leśniczych Książki ochrony przyrody, walorów przyrodniczo-kulturowych i monitoringu.

Monitoringowi podlegać będą działania:

- opisane w PUL w formie wskazań gospodarczych;
- opisane w PUL w formie ogólnej i kierunkowej (np. prace inżynierskie, remontowe, realizacja zadań z ochrony lasu i ochrony ppoż., itp.);
- nieopisane w PUL, wynikające z działań związanych z realizacją zadań ochronnych, hodowlanych, usuwania skutków klęsk żywiołowych, usuwania zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, itp.;
- wynikające z decyzji administracyjnych;
- inne (np. umowne udostępnianie nieruchomości, lokalizacja inwestycji obcych).

Monitoring prowadzony będzie przez wskazane w "Ramowych wytycznych..." służby nadleśnictwa oraz służby RDLP w Zielonej Górze w ramach sprawowanego nadzoru i

kontroli. Wykorzystane zostaną również wyniki kontroli i spostrzeżeń służb Dyrektora Generalnego LP oraz jednostek certyfikujących gospodarkę leśną RDLP w Zielonej Górze – w ramach prowadzonych audytów.

Podsumowanie realizacji planu u.l., z uwzględnieniem wyników przedmiotowego monitoringu, zostanie dokonane w ramach oceny gospodarki przeszłej podczas Narady Techniczno-Gospodarczej, zwołanej w związku z wykonaniem projektu planu urządzenia lasu na kolejne 10-lecie.

DYREKTOR
Leszek Banach

Załączniki:

1. Kopia uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko z RDOŚ w Gorzowie Wlkp.
2. Kopia Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko z LPWIS w Gorzowie Wlkp.
3. Kopia opinii do projektu pul z RDOŚ w Gorzowie Wlkp.,
4. Kopia opinii LPWIS w Gorzowie Wlkp.
5. Kopia protokołu Komisji Projektu Planu.

Otrzymują:

1. Ministerstwo Środowiska (wraz z projektem planu u.l.) za pośrednictwem DGLP w Warszawie,
2. RDOŚ w Gorzowie Wlkp. (wraz z pismem zatwierdzającym plan u.l.),
3. LPWIS w Gorzowie Wlkp. (wraz z pismem zatwierdzającym plan u.l.),
4. Nadleśnictwo Bytnica
5. Wydz. ZS a/a

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Zielonej Górze

Dariusz Kiewlicz
st. specjalista ds. urządzania lasu

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Zielonej Górze

Dariusz Miernik
Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi

[Signature]

DYREKTOR

Józef Jankowski

Faint, illegible text at the bottom right corner, possibly a stamp or signature.